

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας των Μισθών Νόμος του 2007.

Ερμηνεία.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:

"εκπρόσωποι των εργαζομένων" σημαίνει τους εκπροσώπους των εργαζομένων, με βάση οποιοδήποτε νόμο και/ή πρακτική

"εργοδοτούμενος" σημαίνει πρόσωπο που εργάζεται για άλλο πρόσωπο, είτε δυνάμει σύμβασης εργασίας ή μαθητείας, είτε κάτω από τέτοιες περιστάσεις, από τις οποίες μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη σχέσης εργοδότη εργοδοτούμενου και ο όρος "εργοδότης" θα ερμηνεύεται ανάλογα και θα περιλαμβάνει την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

"μισθός" σημαίνει κάθε χρηματική αντιμισθία που προκύπτει από απασχόληση εργοδοτούμενου και κάθε κέρδος από τέτοια απασχόληση που είναι δεκτικό χρηματικής αποτίμησης, και περιλαμβάνει τις εισφορές ταμείων προνοίας, καθώς επίσης και την εισφορά που πρέπει να καταβάλλεται στο Κεντρικό Ταμείο Αδειών, το οποίο ιδρύθηκε δυνάμει του περί Ετήσιων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμου και δεν περιλαμβάνει έκτακτες προμήθειες ή κατά χάριν (*ex-gratia*) πληρωμές.

8 του 1967
25 του 1968
23 του 1969
26 του 1970
34 του 1972
66 του 1972
5 του 1973
85 του 1979
55 του 1980
65(I) του 1993
79(I) του 1996

26(I) του 1997
110(I) του 1999
165(I) του 2001
66(I) του 2002
72(I) του 2002
169(I) του 2002
18(I) του 2005.

"Υπουργός" σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τρόπος πληρωμής μισθών.

3. Οι μισθοί των εργοδοτούμενων πρέπει να πληρώνονται τοις μετρητοίς σε νόμιμο χρήμα, δηλαδή σε χαρτονομίσματα ή κέρματα, ή μέσω λογαριασμού μισθών ή με τραπεζική ή ταχυδρομική επιταγή.

Πληρωμή μισθών σε είδος.

4.-(1) Απαγορεύεται η πληρωμή μέρους ή όλου του μισθού υπό μορφή οινοπνευματωδών ποτών ή άλλων επιβλαβών ουσιών.

(2) Μέρος του μισθού επιτρέπεται να πληρώνεται σε είδος, σε περιπτώσεις που κάτι τέτοιο συνηθίζεται στον τομέα οικονομικής δραστηριότητας ή επαγγέλματος, νοουμένου ότι:

- (α) τέτοια είδη, αφού ληφθεί υπόψη και η ποσότητα και η ποιότητά τους, είναι κατάλληλα και ωφέλιμα για τον εργοδοτούμενο ή την οικογένειά του·
- (β) η αξία που αποδίδεται στα είδη αυτά είναι λογική και δίκαιη· και
- (γ) σε κάθε περίπτωση υπάρχει συγκατάθεση του εργοδοτούμενου.

Αμεσότητα
πληρωμής
μισθών.

5. Ο μισθός πρέπει να πληρώνεται απευθείας προς τον εργοδοτούμενο, εκτός σε περιπτώσεις που ο ίδιος ο εργοδοτούμενος έχει δώσει γραπτώς τη συγκατάθεσή του για το αντίθετο.

Ελευθερία
διάθεσης
του μισθού.

6. Ο εργοδότης δεν έχει δικαίωμα να περιορίζει με οποιοδήποτε τρόπο, είτε άμεσα, είτε έμμεσα, την ελευθερία του εργοδοτούμενου να διαθέτει το μισθό του, εκτός στις περιπτώσεις και στο βαθμό που αυτό επιτρέπεται από άλλα άρθρα του παρόντος Νόμου.

Απαγόρευση
εξάσκησης
πίεσεων για
χρήση
καταστημάτων
του εργοδότη.

7. Αν ο εργοδότης διαθέτει καταστήματα για πώληση ειδών ή υπηρεσιών προς τους εργοδοτούμενους, οι εργοδοτούμενοι δε θα υπόκεινται σε οποιαδήποτε πίεση για χρήση τέτοιων καταστημάτων ή υπηρεσιών.

Τόπος και
χρόνος
πληρωμής των
μισθών.

8.-(1) Η πληρωμή των μισθών, όταν γίνεται τοις μετρητοίς, θα πραγματοποιείται μόνο κατά τις εργάσιμες ώρες, στον τόπο εργασίας ή κοντά σ' αυτόν, εκτός αν προνοείται διαφορετικά σε άλλο νόμο ή κανονισμό ή συλλογική σύμβαση.

(2) Η πληρωμή των μισθών σε κέντρα αναψυχής ή παρόμοιες επιχειρήσεις και, όπου είναι αναγκαίο για αποθάρρυνση κατάχρησης, σε καταστήματα λιανικής πώλησης, απαγορεύεται, εκτός εάν η πληρωμή των μισθών γίνεται προς πρόσωπα που εργοδοτούνται στα προαναφερόμενα μέρη.

Συχνότητα
πληρωμής των
μισθών.

9.-(1) Η συχνότητα της πληρωμής των μισθών πρέπει να είναι τουλάχιστον εβδομαδιαία, εκτός για μηνιαίως αμειβόμενο προσωπικό, οπότε πρέπει να είναι τουλάχιστον μηνιαία.

(2) Σε περίπτωση εργοδοτούμενων, των οποίων οι μισθοί υπολογίζονται "με το κομμάτι" ή ανάλογα με την παραγωγή, τα μέγιστα διαστήματα για την πληρωμή των μισθών πρέπει, κατά το δυνατόν, να είναι τέτοια, έτσι ώστε οι μισθοί να καταβάλλονται τουλάχιστον δύο φορές το μήνα, σε διαστήματα που να μην ξεπερνούν τις δεκαέξι μέρες.

(3) Η συχνότητα πληρωμής που προνοείται στα εδάφια (1) και (2) του παρόντος άρθρου, μπορεί να διαφοροποιηθεί στην περίπτωση που προνοείται διαφορετικά από συλλογική σύμβαση και/ή πρακτική.

Αποκοπές από το μισθό.

10.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2), (3) και (4) του παρόντος άρθρου, δεν επιτρέπονται αποκοπές ποσών από το μισθό, παρά μόνο:

- (α) αποκοπές που προνοεί νόμος ή κανονισμός
- (β) αποκοπές σύμφωνα με κανονισμούς ταμείων σύνταξης, ταμείων προνοίας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- (γ) αποκοπές δυνάμει δικαστικής απόφασης
- (δ) αποκοπές για αποζημίωση λόγω ζημιάς που υπέστη η επιχείρηση και που προκλήθηκε σκόπιμα ή ένεκα βαριάς αμέλειας του εργοδοτούμενου, και
- (ε) άλλες αποκοπές, μετά από συγκατάθεση του εργοδοτούμενου.

(2) Πριν από την αποκοπή από τον μισθό, για λόγους αποζημίωσης του εργοδότη, σύμφωνα με την παράγραφο (δ) του εδαφίου (1), πρέπει να γίνεται διαβούλευση με τους εκπροσώπους

των εργαζομένων, που θα έχουν ως στόχο, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης και τον τρόπο καταβολής της και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αναγνωρισμένος μηχανισμός εκπροσώπησης των εργοδοτούμενων μέσα στην επιχείρηση, πρέπει να γίνεται διαβούλευση με τον ίδιο τον εργοδοτούμενο.

(3) Σε περίπτωση που οι διαβουλεύσεις, δυνάμει του εδαφίου (2), δεν καταλήξουν σε διευθέτηση της διαφοράς, τότε η διαφορά θα παραπέμπεται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για μεσολάβηση και, εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία στο στάδιο της μεσολάβησης, τότε το Υπουργείο θα παραπέμπει την διαφορά στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών.

(4) Οι αποκοπές από το μισθό δυνάμει του παρόντος άρθρου περιορίζονται στο βαθμό που ο εργοδοτούμενος θα μπορεί να συντηρήσει τον εαυτό του και την οικογένειά του.

Απαγόρευση εκχώρησης μισθών, εκτός σε ορισμένες περιπτώσεις.

11. Η εκχώρηση των μισθών δεν επιτρέπεται παρά μόνο αν, και στο βαθμό που, αυτό προνοείται ρητά από νόμο ή κανονισμό:

Νοείται ότι σε καμιά περίπτωση, δεν μπορεί τέτοια εκχώρηση να γίνεται σε βαθμό που να εμποδίζει τη συντήρηση του εργοδοτούμενου και της οικογένειάς του.

Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και αρχείων.

12.-(1) Ο εργοδότης οφείλει να τηρεί αρχεία στα οποία να φαίνονται, για κάθε εργοδοτούμενο τα στοιχεία σχετικά με τον ακάθαρτο και τον καθαρό μισθό του, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν αποκοπών που έγιναν στο μισθό και τους λόγους για τους οποίους έγιναν οι αποκοπές αυτές.

(2) Τα τηρούμενα δυνάμει του εδαφίου (1) αρχεία θα πρέπει να

φυλάσσονται από τον εργοδότη ή για λογαριασμό του και να είναι διαθέσιμα κατά πάντα εύλογο χρόνο για έλεγχο από Επιθεωρητή ή άλλο λειτουργό, που ορίζεται δυνάμει του άρθρου 13.

Επιθεωρητές ή και άλλοι λειτουργοί.

13. Ο Υπουργός δύναται να ορίζει Επιθεωρητές ή και άλλους λειτουργούς, για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

Κύριο έργο του Επιθεωρητή.

14. Επιθεωρητής που διορίζεται δυνάμει του άρθρου 13 του Νόμου έχει ως έργο κυρίως:

- (α) την εξασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου, είτε με τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτης έρευνας για τον έλεγχο της εφαρμογής του, είτε με την εξέταση παραπόνων που του υποβάλλονται για διαφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου αυτού·
- (β) την παροχή πληροφοριών, συμβουλών και υποδείξεων προς τους εργοδότες και τους εργοδοτούμενους, σχετικά με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο τηρήσεως των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (γ) την αναφορά προς τον Υπουργό προβλημάτων που δημιουργούνται κατά την εφαρμογή του Νόμου και την υποβολή προτάσεων σχετικά με μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους.

Εξουσίες του Επιθεωρητή.

15.-(1) Κάθε Επιθεωρητής, για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος Νόμου, δύναται:

- (α) να εισέρχεται, με την επίδειξη της ταυτότητάς του,

ελεύθερα και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύχτας, σε οποιοδήποτε χώρο απασχολήσεως, εκτός από οικιακά υποστατικά:

Νοείται ότι η είσοδος σε οικιακά υποστατικά μπορεί να γίνεται, αφού εξασφαλιστεί η συγκατάθεση του κατόχου τους:

- (β) να συνοδεύεται από αστυνομικό, αν έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι θα παρεμποδιστεί στην άσκηση των εξουσιών του ή στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Για το σκοπό αυτό η Αστυνομία έχει υποχρέωση να διαθέτει έναν ή περισσότερους αστυνομικούς για να τον συνοδεύουν
- (γ) να συνοδεύεται από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ήθελε κρίνει αναγκαίο
- (δ) να προβαίνει σε ελέγχους, επιθεωρήσεις, έρευνες, ανακρίσεις, ή εξετάσεις, όπως θεωρεί αναγκαίο για τη διαπίστωση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου, και ιδίως:
 - (i) να απαιτεί από οποιοδήποτε πρόσωπο, για το οποίο έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι μπορεί να παράσχει πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετιζόμενες με οποιαδήποτε επιθεώρηση που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου αυτού, να απαντά σε σχετικές ερωτήσεις, μόνο του ή στην παρουσία οποιουδήποτε άλλου προσώπου, την οποία μπορεί ο

Επιθεωρητής να απαιτήσει ή να επιτρέψει, καθώς και να απαιτεί από το πρόσωπο αυτό να υπογράψει δήλωση ότι οι απαντήσεις του είναι αληθείς·

- (ii) να απαιτεί από οποιοδήποτε πρόσωπο στο χώρο εργασίας να του παρέχει, για θέματα τα οποία είναι υπό τον έλεγχο ή την ευθύνη του προσώπου αυτού, τις διευκολύνσεις και τη βοήθεια που είναι αναγκαίες για την ενάσκηση από τον ίδιο οποιασδήποτε από τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του παρόντος άρθρου·
- (iii) να ζητεί τη συνδρομή οποιασδήποτε δημόσιας υπηρεσίας ή αρχής, η οποία και υποχρεούται να του την παράσχει.

(2) Κατά τη διάρκεια της, κατά το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, επίσκεψής του για επιθεώρηση, ο Επιθεωρητής θα ενημερώνει τον εργοδότη ή εκπρόσωπό του για την παρουσία του, εκτός εάν θεωρεί ότι αυτό θα επηρεάσει δυσμενώς την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ενέργειες του
Επιθεωρητή σε
περίπτωση
υποβολής
παραπόνου.

16.-(1) Ο Επιθεωρητής μπορεί να δέχεται παράπονα σχετικά με διαφορά, που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος Νόμου, από οποιοδήποτε πρόσωπο θεωρεί ότι θίγεται από τη διαφορά αυτή, καθώς και, για λογαριασμό τέτοιου προσώπου και, αμέσως μόλις του υποβληθεί τέτοιο παράπονο, ακολουθεί τη διαδικασία που προνοείται στα εδάφια (2), (3) και (4) του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι η υπόθεση δεν έχει εγερθεί ενώπιον Δικαστηρίου.

(2) Ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχει ο Νόμος, ο

Επιθεωρητής ερευνά με κάθε πρόσφορο τρόπο το παράπνομο που του έχει υποβληθεί, και ιδίως καλεί το πρόσωπο, κατά του οποίου υποβάλλεται το παράπνομο, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που έχει αρμοδιότητα ή ευθύνη γι' αυτό, να παράσχει πληροφορίες, διευκρινίσεις ή οποιοδήποτε στοιχείο κατέχει ή είναι υπό τον έλεγχο του, που εξυπηρετούν ή διευκολύνουν τη διερεύνηση του παραπτώνου και επιχειρεί να διευθετήσει τη διαφορά.

(3) Εάν επιτευχθεί η διευθέτηση της διαφοράς σύμφωνα με το εδάφιο (2), ο Επιθεωρητής συντάσσει πρακτικό διευθέτησης της διαφοράς, το οποίο υπογράφεται και από τα δύο μέρη.

(4) Εάν δεν επιτευχθεί η διευθέτηση της διαφοράς σύμφωνα με το εδάφιο (2), ο Επιθεωρητής συντάσσει πρακτικό, στο οποίο αναγράφει όλες τις ενέργειες και διαπιστώσεις του, και το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών σε διαδικασία ενώπιόν του.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων οποιουδήποτε νόμου, από την ημέρα της υποβολής του, κατά το εδάφιο (1), παραπτώνου, μέχρι την ημέρα που συντάχθηκε το προβλεπόμενο στο εδάφιο (4) πρακτικό, διακόπτεται η τυχόν ισχύουσα προθεσμία προσφυγής στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών του προσώπου που έχει υποβάλει ή για λογαριασμό του οποίου υποβλήθηκε το παράπνομο, καθώς και η περίοδος παραγραφής της απαίτησής του.

Καθήκον για
παροχή
πληροφοριών στον
Επιθεωρητή.

17.-(1) Κάθε εργοδότης ή αντιπρόσωπός του και κάθε εργοδοτούμενος στον εργοδότη αυτό πρέπει, όταν το απαιτεί ο Επιθεωρητής, να δίνει σ' αυτόν κάθε πληροφορία, βιβλίο, αρχείο, πιστοποιητικό ή άλλο έγγραφο ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο έχει στην κατοχή του σχετικά με τα ρυθμιζόμενα στον παρόντα Νόμο

θέματα.

(2) Ο εργοδότης, οι αντιπρόσωποί του ή οι εργοδοτούμενοι σ' αυτόν πρέπει γενικά να παρέχουν τα μέσα που απαιτούνται από τον Επιθεωρητή, τα οποία είναι απαραίτητα για την είσοδο, επιθεώρηση, εξέταση, έρευνα, ή άλλη άσκηση εξουσίας δυνάμει του παρόντος Νόμου σχετικά με την επιχείρηση του εργοδότη αυτού.

Υποχρέωση του
Επιθεωρητή για
εχεμύθεια.

18.-(1) Ο Επιθεωρητής οφείλει να θεωρεί και να χειρίζεται ως απόρρητο κάθε ζήτημα και κάθε πληροφορία, γραπτή ή προφορική, που περιήλθε σε γνώση του κατά τη διεκπεραίωση του έργου του και δεν αποκαλύπτει ή μεταδίδει οποιοδήποτε τέτοιο ζήτημα ή πληροφορία.

(2) Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε Επιθεωρητής ενεργεί κατά παράβαση της υποχρέωσης για εχεμύθεια, όπως καθορίζεται στο εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, τότε ο Επιθεωρητής υπέχει αστική ευθύνη κατ' εφαρμογή των προνοιών του άρθρου 70 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

1 του 1990
71 του 1991
211 του 1991
27(I) του 1994
83(I) του 1995
60(I) του 1996
109(I) του 1996
69(I) του 2000
156(I) του 2000
4(I) του 2001
94(I) του 2003
128(I) του 2003
183(I) του 2003
31(I) του 2004
218(I) του 2004
68(I) του 2005
79(I) του 2005
105(I) του 2005
96(I) του 2006.

Αρμόδιο
Δικαστήριο.

19.-(1) Αρμόδιο Δικαστήριο για επίλυση οποιασδήποτε αστικής φύσεως διαφοράς, μέσα στα πλαίσια του παρόντος Νόμου, είναι το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών.

(2) Σε περίπτωση που ο εργοδότης καταδικαστεί για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, τότε το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών θα μπορεί να εκδίδει διάταγμα καταβολής χρηματικών οφειλών του εργοδότη που προκύπτουν από τη μη πληρωμή μισθών.

Αδικήματα
και ποινές.

20.-(1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου αυτού, εργοδότης ο οποίος παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος Νόμου είναι ένοχος ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης μέχρι τρεις (3) μήνες ή σε χρηματική ποινή μέχρι δύο χιλιάδες λίρες (ΛΚ 2.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Οποιοσδήποτε εργοδότης προσφεύγει καταχρηστικά σε διαδικασία αφερεγγυότητας, με σκοπό να στερηθούν οι εργοδοτούμενοι των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο, είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μήνες ή σε χρηματική ποινή μέχρι τρεις χιλιάδες λίρες (ΛΚ 3.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4), όποιος:

(α) παρεμποδίζει επιθεωρητή κατά την άσκηση οποιασδήποτε εξουσίας που παρέχεται σ' αυτόν από το Νόμο ή

(β) αρνείται να απαντήσει ή απαντά ψευδώς σε οποιαδήποτε έρευνα, για την οποία παρέχεται εξουσία από το Νόμο ή

(γ) παραλείπει να παρουσιάσει οποιοδήποτε αρχείο,

πιστοποιητικό, βιβλίο, ή άλλο έγγραφο ή στοιχείο που απαιτείται να παρουσιάσει σύμφωνα με το Νόμο ή

- (δ) παρεμποδίζει, ή αποπειράται να παρεμποδίσει οποιοδήποτε πρόσωπο από του να παρουσιαστεί ενώπιον Επιθεωρητή ή να εξεταστεί από αυτόν,

είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τρεις (3) μήνες ή με χρηματική ποινή μέχρι δύο χιλιάδες λίρες (ΛΚ 2.000,00) ή και με τις δύο αυτές ποινές.

(4) Αν τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (3) του παρόντος άρθρου αδικήματα διαπράττονται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, ένοχοι θα είναι, ο διευθύνων σύμβουλος, πρόεδρος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος παρόμοιος αξιωματούχος του νομικού προσώπου ή οργανισμού, εφόσον αποδειχθεί ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση, σύμπραξη ή ανοχή του, ο οποίος θα τιμωρείται κατά το εδάφιο (3) του παρόντος άρθρου, καθώς και το νομικό πρόσωπο ή ο οργανισμός, που θα τιμωρείται μόνο με τη χρηματική ποινή που προβλέπεται από το εδάφιο αυτό.

Κανονισμοί.

21. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή για τη ρύθμιση κάθε θέματος, το οποίο είναι δυνατό να ρυθμιστεί με Κανονισμούς.